

TÜRK-İŞ SENDİKACILIK KOLEJİ

20 Mayıs 2021

Yıldırım Koç

Türk-İş'in tarihinde önemli girişimlerden biri, 1966-1972 döneminde faaliyet gösteren Sendikacılık Koleji'dir.

18 Nisan 1966 tarihli TÜRK-İŞ haber bülteni'nde şu haber yer alıyordu:

"Uzun bir süreden beri hazırlıkları yapılan Türk-İş Sendikacılık Koleji 20 Nisan 1966 Çarşamba günü Orman Çiftliğindeki binasında yapılacak bir törenle eğitime açılacaktır. Türk-İş Sendikacılık Koleji bir yıl içinde 3'er ay devam edecek kurslarla, Türk Sendikacılığının yüksek seviyedeki eğitim ihtiyacını karşılayacaktır. 25 sendikacının devam edeceği kurslarda, ekonomi, iş hukuku, toplu pazarlık, sosyal sigortalar ve beşeri münasebetler konuları ele alınacak, nazari dersler ayrıca grup çalışmaları ve tetkik gezileri ile takviye edilecektir." (TÜRK-İŞ Haber Bülteni, 18.4.1966, çoğaltma)

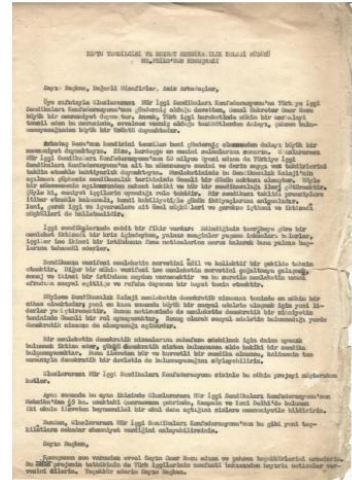
TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, Gümrük ve Tekel Bakanlığı'na bağlı Ankara Bira Fabrikası'na ait bir binada çalışmalarına başladı.

Açılışa iki önemli yabancı katıldı.

Yabancı konuklardan biri, Enzo Friso idi. 1927 yılında doğan Enzo Friso, bu tarihte (Türk-İş'in üyesi bulunduğu) Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (ICFTU) Beyrut Bürosu'nun başındaydı. Daha sonra önce Jakarta'ya ve ardından 1970 yılında Brüksel'e atandı ve üye Latin Amerika sendikalarından sorumlu oldu. 1984 yılında Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun genel sekreter yardımcısı, 1992 yılında da genel sekreteri oldu. 1994 yılında da bu görevini bıraktı.

Enzo Friso, Sendikacılık Koleji'nin açılışında bir konuşma yaptı ve şunları söyledi:

"Sendikacılık Koleji memleketin demokratik nizamını teminde en mühim bir cihaz olmaktadır; yani en kısa zamanda büyük bir sosyal adalete ulaşmak için yeni liderler yetiştirecektir. Bunun neticesinde de memlekette demokratik bir zihniyetin temininde önemli bir rol oynayacaktır. Sonuç olarak sosyal adaletin bulunmadığı yerde demokratik nizamın da olmayacağı aşikardır. Bir memleketin demokratik nizamlarını muhafaza edebilmek için daima uyanık bulunmak iktiza eder, çünkü demokratik sistem bulunmazsa elde hakiki bir sendika bulunmayacaktır. Buna ilaveten hür ve kuvvetli bir sendika olmazsa, kelimenin tam manasıyla demokratik bir devletin de bulunmayacağını söyleyebiliriz."

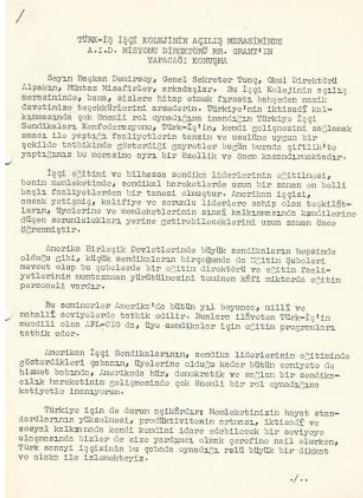

Sendikacılık Koleji'nin açılış töreninde, ABD Devleti'nin bir organı olan ve istihbarat faaliyetlerinde etkili bir biçimde kullanılan AID (Uluslararası Kalkınma Ajansı) örgütünün Türkiye biriminin direktörü olan James Grant de bir konuşma yaptı ve şunları söyledi:

"Bu İşçi Koleji'nin açılış merasiminde, bana, sizlere hitap etmek fırsatı bahşeden nazik davetinize teşekkürlerimi arz ederim. Türkiye'nin iktisadi kalkınmasında çok önemli rol oynadığına inandığım Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Türk-İş'in, kendi gelişmesini sağlamak amacı ile yaptığı faaliyetlerin tanzim ve usulüne uygun bir şekilde tatbikinde gösterdiği gayretler bugün burada Çiftlik'te yaptığımız bu merasime ayrı bir özellik ve önem kazandırmaktadır. (...) Bizler, Amerika

TÜRK-İŞ SENDİKACILIK KOLEJİ

Birleşik Devletleri Misyonu, Türk işçilerine kendisini vakfeden, eğitim görmüş liderler yetiştirecek olan bu İşçi Koleji'ni desteklemek ve her mevzuda yardımcı olmaktan büyük zevk duyacağız.”

(Enzo Friso'nun ve Mr.Grant'ın konuşmalarının orijinal kopyaları, Sendikacılık Koleji'nin 5. Yılı ve Yönetmeliğinin tam metinleri için internet sitemin <https://www.yildirimkoc.com.tr/index.php?p=belgeler> bölümünde bkz. <https://www.yildirimkoc.com.tr/urfile/1619454327b.pdf> ve <https://www.yildirimkoc.com.tr/urfile/1619454491b.pdf>)

20.4.1967-20.4.1968 tarihleri arasında okutulan dersler şunlardı: İş hukuku (33 saat), grev ve lokavt (22 saat), sosyal politikaya giriş (11 saat), sosyal güvenlik (12 saat), dünyada ve Türkiye'de sendikacılık (18 saat), çalışma ekonomisi ve sendikaların iktisadi tesirleri (43 saat), iktisat (30 saat), işçi sağlığı ve işyeri emniyeti (14 saat), kooperatifçilik (14 saat), sosyal sigortalar (18 saat), kültür gelişmeleri (12 saat),

beşeri münasebetler (10 saat), İngilizce (50 saat), iktisadi devlet teşekkülleri (8 saat), sendika maliyesi (12 saat), AİD ve yabancı uzmanların konferansları (23 saat), haberleşme (23 saat), yönetim dersleri (18 saat).

Bu dönemde Sendikacılık Koleji'nde ders veren kişiler de şöyledir: Prof.Dr.Turhan Esener, Prof.Dr.Hicri Fişek, Prof.Dr.Hamide Topçuoğlu, Doç.Dr.Gürhan Çelebican, Asis.Dr.Rüçhan Işık, Prof.Dr.Cahit Talas, Prof.Dr.Besim Üstünel, Prof.Dr.Reşat Aktan, Prof.Dr.Sefa Reisoğlu, Prof.Dr.Sait Kemal Mimaroğlu, Doç.Dr.Cevat Geray, Doç.Dr.Ruşen Keleş, Doç.Dr.Orhan Türkay, Asis.Dr.Vahdet Aydın, Nurettin Sevin, Prof.Dr.Fahri Halil Örs, Prof.Dr.Arif Payaslıoğlu, Prof.Dr.Yorgi Demirgil, Prof.Dr.Sabahaddin Zaim, Doç.Dr.Ekmel Zaidil, Doç.Dr.Nusret Ekin, Doç.Dr.Nevzat Yalçıntaş, Asis.Dr.Turhan Yazgan, Doç.Dr.Osman Nuri Koçtürk, Dr.Cahit Erkan, Dr. İsmail Topuzoğlu, Selahaddin Turla, Ömer Aoloğlu, Selahaddin Özmen, Orhan Berk, Ertuğrul Gür, Ahmet Atılğan. **(TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1967-1968 İkinci Yıllığı)**

TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji'nde yabancı uyruklular da eğitim gördü. Örneğin, 20.8.1967-20.9.1967 tarihleri arasında 10 Pakistanlı sendikacı bu seminerlere katıldı. **(TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1967-1968 İkinci Yıllığı)**

4.1.1971-3.4.1971 dönemindeki 22. dönem sonuna kadar kurslara katılan sendikacı sayısı 624 oldu **(TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji, 1970-1971 Beşinci Yıllığı)**

1972 yılında Türk-İş Genel Merkezi tarafından üye sendikalara gönderilen bir genelgede, katılacakların durumuna ilişkin şu bilgiler veriliyordu:

"Öğrencilerin Ankara'ya geliş-dönüş yol ücreti, II. mevki kuşetli tren üzerinden veya kıyasen, kendi teşkilatı tarafından kendilerine verilecektir. Öğrencilerin kayıp yevmiyeleri aylık olarak hesabedilecek ve ilk aya ait meblağ, hareketlerinden önce kendilerine verilecek ve her ay sonunda müteakip aylıkları, PTT kanalıyla kolej adresine göre ilgili teşkilat tarafından gönderilecektir.

"Öğrenciler, öğle ve akşam yemeklerini toplu halde Türk-İş binasındaki lokantada yiyeceklerdir. Öğrencilerin kahvaltı ihtiyacı için kendilerine günlük 2,5 TL ve ayrıca günlük harçlık olarak 10 TL (cem'an 12,5 TL) günlük ödeme yapılacaktır.

"Öğrenciler kolej binasında ikamet edecekler, gerekli kitap ve notlarla kırtasiye ihtiyacı TÜRK-İŞ tarafından temin edilecektir." (TÜRK-İŞ, 3.5.1972 gün ve 72/891-29 sayılı yazı)

1965 yılında Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından koşullu olarak TÜRK-İŞ'e tahsis edilen Sendikacılık Koleji binası, sözkonusu Bakanlığın 1.10.1971 gün ve 5607 sayılı yazısı ve 12.7.1972 gün ve 3721 sayılı yazısı ile geri istendi. TÜRK-İŞ İcra Kurulu da 28.7.1972 günü yaptığı toplantısında binanın boşaltılmasına ve Sendikacılık Koleji'nin eğitimlerine bir süre ara verilmesine karar verdi. (TÜRK-İŞ, 31.7.1972 gün ve 72/1666-29 sayılı yazı)

TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nden 29.8.1972 tarihinde üye kuruluşlara gönderilen yazıda, Sendikacılık Koleji'nin yeniden faaliyete geçirilebilmesi için bir yılda yaklaşık 700 bin lira harcama yapılacağı tahmin edildiği belirtiliyor ve üye kuruluşların bu miktarın ne kadarını ödemeye hazır olduklarını bildirmeleri ve 8.9.1972 günü yapılacak toplantıya katılmaları isteniyordu. (TÜRK-İŞ, 29.8.1972 gün ve 72/1934-29 sayılı yazı)

8.9.1972 günü düzenlenen toplantıya üye kuruluşların çok büyük bir bölümü katılmadı. TÜRK-İŞ, bu durumda, Sendikacılık Koleji'nin faaliyetini sürdürebilmesi için her bir üye kuruluşun ödemesi gereken katkı miktarını saptadı ve üyelere bildirdi. Örneğin, Tek Gıda İş'in 112,5 bin TL, Teksif'in 100 bin TL, Maden Federasyonu'nun 62 bin TL, Yol-İş Federasyonu'nun da 42,8 bin TL ödemesi gerekiyordu. (TÜRK-İŞ, 14.9.1972 gün ve 72/2019-29 sayılı yazı)

Üye kuruluşların bu yükümlülüklerini de yerine getirmemeleri üzerine, TÜRK-İŞ Sendikacılık Koleji sona erdi. Daha sonra ise, Ankara'da Balgat ve Samsun'da Matasyon'daki seçeneklerden ikincisi değerlendirilerek, günümüzdeki TÜRK-İŞ Eğitim Sitesinin yapımı yoluna gidildi.